

[Poul Erik Dyrlund]

opgave, ikke har kunnet løfte den opgave, det er at sikre, at alle unge får en uddannelse, og det er så et resultat af det, at vi nu behandler dette lovforslag og de problemer, de unge mennesker er inde i.

Det synes jeg man i denne sammenhæng bør skrive sig bag øret. Der er jo en årsag til, at vi står her og behandler dette lovforslag.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil starte med at sige tak for den meget brede tilslutning til forslaget. Kun Fremskridtspartiet har sagt nej.

Jeg skal ærligt indrømme, at den ordning, som her lægges frem, efter min mening ikke er nogen god ordning. Men den er bedre end den hidtidige, fordi de, der skal betale, foretrækker at betale på den måde, der her lægges op til. Det er alene det, der giver ordningen dens kvalitet, ikke noget som helst andet. Sådan har jeg det i hvert fald.

Jeg er enig med dem, der siger, at nu skal vi ikke stå og bagtale værkstedsskolerne, for det er vigtigt, at de bliver så gode som muligt, og det er vigtigt, at de elever, som går der, ca. 1.000, ikke bliver handicappede i deres videre uddannelsesforløb. Vi skal ikke bagtale værkstedsskolerne.

Men det er en nødløsning, som det også er nævnt af mange. Bl.a. er der det absurde, at en værkstedsskoleplads koster næsten tre gange så meget, som det ville koste at give eleven fuld lærlingeløn i en offentlig eller en privat virksomhed. Derfor vil jeg godt sætte en tyk streg under ordet nødløsning. Jeg tror, det var fru Pia Christmas-Møller, der brugte det udtryk, og også fru Jette Pors.

Noget meget afgørende er, at en række organisationer med Dansk Arbejdsgiverforening i spidsen har sagt, at hvis vi gennemfører denne nye tilskudsordning, vil det tømme skolerne her i sommer, før det nye hold kommer ud til efteråret. Det er i sig selv grund nok til at vedtage denne ordning. Det gælder jo om at få tømt skolerne. Det gælder om, at vi ikke opbygger en eller anden værkstedsskolekultur med en dertil hørende pressionsgruppe, som påstår, at værkstedsskoler i virkeligheden er bedre end almindelig praktik. Det gælder om at få tømt de skoler, og dette forslag er et led i skoletømnin-gen.

Og så vil jeg gerne på det kraftigste protestere imod, at jeg skulle være blevet det allermindste klogere, siden vi havde en behandling af et forslag fremsat af SF. Jeg er ikke blevet spor klogere, det vil jeg gerne understrege.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Ja, man kan tydeligt høre, at undervisningsministeren har det utrolig svært med det her forslag.

Det er ikke helt velbegrunderet med de besværligheder, ministeren giver udtryk for. Men jeg er enig i det synspunkt, ministeren fremsatte, at vi ikke skal lægge skolerne og langtfra eleverne for had i denne sag. De er efter min opfattelse ikke skyld i den situation, de er i.

Ministeren talte også lidt om kvalitet. Jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at der nu er meldinger fremme om, at det rent faktisk er sådan, at en række af de PKU-elever, som startede den 7. januar, er blevet attraktive for erhvervslivet på en række brancheområder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om fastlæggelse af regler om visse hverv m.v. ved erhvervsskolerne.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 8/5 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrlund (S):

[Poul Erik Dyrlund]

Det er jo en lille sag, men det har efter min opfattelse overordentlig stor betydning, at vi får den på plads.

På Socialdemokratiets vegne skal jeg anbefale dette lovforslag til vedtagelse. Forslaget er jo en konsekvens af en aftale indgået mellem de parter, der aftaler løn- og arbejdsvilkår på erhvervsskolerne.

Jeg vil dog godt beklage, at lovforslaget skal hastes igennem Folketinget, og i øvrigt påpege, at de forhandlinger, der skal føres mellem overenskomtparterne, når dette lovforslag er vedtaget af Folketinget, ifølge de bemærkninger, der er til lovforslaget, skal være afsluttet senest den 15. maj 1991 af hensyn til erhvervsskolerne kommende planlægning. Jeg har svært ved at se, hvordan parterne skal nå det. Så vidt jeg ved, er det den 15. maj i dag.

Pia Christmas-Møller (KF):

Som det er blevet sagt, er det jo en direkte opfølgning af de indgåede overenskomstaftaler. Vi skal fra den konservative gruppe kun tilføje, at vi også støtter forslaget og håber, at vi kan få en hurtig og effektiv udvalgsbehandling.

Vi synes, det er meget fint, at der i forbindelse med de indgåede overenskomstforhandlinger sikres en større ligestilling af lærerne på erhvervsskolerne med andre på arbejdsmarkedet. Det synes vi er et godt skridt i den rigtige retning, og derfor vil vi meget gerne medvirke til, at vi opfylder vores forpligtelse på lovgivningsområdet, og det er jo det, der lægges op til med ministerens forslag.

Vi støtter.

Anders Mølgaard (V):

Kort og kontant: Venstre bakker også op om forslaget.

Holger K. Nielsen (SF):

Vi skal også give vores tilslutning til det samarbejdende folkestyre i dag, så vi støtter også dette lovforslag.

Køpke Christensen (FP):

Jeg skal naturligvis sige, at vi går ud fra, at det her forslag er i overensstemmelse med og loyalt i forhold til det, der er aftalt mellem organisationerne. Fremskridtspartiet kan naturligvis også billige dette forslag og siger ja til det.

Jette Pors (CD):

Jeg skal gøre det meget kort: CD støtter lovforslaget.

Ole Vig Jensen (RV):

I Det Radikale Venstre kan vi også støtte lovforslaget.

Jeg har dog bemærket, at kommunikationen i regeringen ikke er blevet nemmere, selv om der kun er to partier. Det er slående, når man læser bemærkningerne til lovforslaget, at den ene ministers aftale med aftaleparterne ikke ganske harmonerer med de i øvrigt gode intentioner, som lå i loven om erhvervsskoler. Derfor er man nødt til allerede nu at begrænse mulighederne inden for den i øvrigt frisindede og liberale lovgivning, som vi støttede i sin tid.

Lysholm Christensen (KRF):

Når nu vi er i gang med de korte bemærkninger, skal jeg også bare tilslutte mig de øvrige talere og sige, at vi medvirker til en hurtig gennemførelse af lovforslaget.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for, at Folketinget er så forstående over for nødvendigheden af dette forslag.

Selvfølgelig er det ærgerligt, at vi i overenskomstforhandlingerne ikke kunne leve op til de decentraliseringstanker, vi vedtog enstemmigt i forbindelse med erhvervsuddannelsesreformen. Det er ærgerligt, men en aftale er en aftale, og lovforslaget er altså en nødvendighed for, at vi kan leve op til den aftale, der blev indgået mellem Finansministeriet og organisationerne.

Jeg vil dog gerne til slut sige, at jeg mener, vi bør sætte os som mål, at vi får gjort det bedre ved næste overenskomstforhandling, sådan at denne lov kun skal bruges frem til 1993. Derefter skulle den meget gerne være overflødig, og det vil regeringen gøre hvad den kan for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Ud-

[Fjerde næstformand]

dannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 8/5 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Frank Jensen (S):**

Som det er kendt af alle i dette hus, er der forud for fremsættelsen af lovforslag nr. L 195 foregået lange og seje forhandlinger mellem de tre gamle SU-forligspartier, Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre, og regeringens nuværende undervisnings- og forskningsminister.

Jeg vil godt indledningsvis takke både Det Radikale Venstre og SF for det gode samarbejde, der har været endnu en gang om forhandlingerne om Statens Uddannelsesstøtte. Jeg vil da også gerne rette en tak til undervisningsministeren for velvilligt beredskab i forbindelse med tilblivelsen af de ændringer, som nu bliver indføjet i lov om Statens Uddannelsesstøtte med virkning fra årsskiftet 1991-92 og igen med virkning fra 1992-93.

I de forhandlinger, som er foregået forud for fremsættelsen af lovforslaget, har vi fra Socialdemokratiets side jagtet at få forenklet reglerne om Statens Uddannelsesstøtte, så de blev gennemsigtige for SU-modtagerne, og sådan at det blev nemmere at administrere SU-systemet.

Det er glædeligt at se, at SU-styrelsen har fået en pæn karakter af statsrevisorerne. Det glæder vi os over. Der har jo – det kan vi lige så godt indrømme – været problemer i forbindelse med udbetalingerne af SU, men det er rigtigt, at vi som lovgivere bør sørge for, at loven bliver nem at administrere for dem, der er sat til at administrere den.

Det er vores håb, at de ændringer, der sker med lovforslag nr. L 195, gør, at systemet bliver mere gennemskueligt for den enkelte bruger,

men også at det bliver nemmere at administrere for både SU-styrelsen og de enkelte institutioner.

Det andet punkt, vi har ønsket fra Socialdemokratiets side, er at få fjernet uretfærdighederne i systemet, og det tredje punkt er at få liberaliseret mulighederne for de unge for at tage deres SU med til udlandet.

De tre punkter synes vi på god vis er blevet varetaget i forbindelse med det lovforslag, som nu ligger på Folketingets bord.

Vi synes, det er godt, at vi har fået løst de problemer, der er i den nuværende SU-lov, med, at der kun kan udbetales SU til én ungdomsuddannelse. Der er en lang række unge, der har løbet panden mod en mur på denne regel, og det har en adfærdsregulerende virkning, som er uheldig, idet det presser flere og flere unge til at vælge de lange videregående uddannelser frem for at koble to ungdomsuddannelser sammen. Det synes vi det er godt og fornuftigt vi nu får lavet en regel om i SU-systemet.

Vi synes også, det er godt, at vi får løst de problemer, der er forbundet med indførelsen af den automatiske indkomstkontrol, som med det fribeløb, som er fastsat før og efter endt uddannelse, nu bliver hævet fra de 15.675 kr. til 18.135 kr. Det fjerner den barriere, der har været for nogle af dem, der har haft et job som håndværker, før de starter f.eks. på et ingeniørstudium. Hvis de har haft en løn, der var højere end fribeløbsgrænsen, ville det virke som en økonomisk barriere for dem for at starte en uddannelse. På samme måde var der ved udslutningen urimeligheder forbundet med, at det var afgørende for, hvornår folk stoppede deres uddannelse, om de fik et tilbagebetalingskrav eller ej.

Vi synes også, det er godt, vi får løst de problemer, der har været for de studerende, som har indbygget lønnet praktik i deres uddannelse, ved, at vi får hævet det fribeløb, der er i lønnede praktikperioder.

Et område, som har ligget Socialdemokratiet meget på sinde, er at få hævet beløbet på forældreindkomstskalaen for de unge, der under deres uddannelse er afhængige af forældrenes indkomst. Det er glædeligt, at det er lykkedes at få hævet beløbet fra de nuværende 287.000 kr. for bruttoindkomsten for en familie til 350.000 kr. i 1992 og til 400.000 kr. i 1993. Det flugter meget godt med det beslutningsforslag, som er